

ACASGIREN
KOORDINAZIO
ASOZIATIBOARI
BURUZKO MEMORIA
2018

ACASGI irabazi-asmorik gabeko erakundea da, eta, 1991. urtetik, oro har biztanleen artean GIBa prebenitzeko lanean dihardu, bai eta GIBak/hiesak eta beste patologia batzuek jotako pertsonen harrera-, arreta- edota laguntza-eginkizunean ere. Ildo horretan, duela urte batzuetatik, ACASGI hepatitisari eta beste STI batzuei begirako prebentzio-lana garatzen dugu.

Urte hauetan guztietan, ACASGIk erronka ugari egin behar izan die aurre, batez ere ekonomikoei, garatzen dituen proiektuei eutsi ahal izateko, bai prebentzioaren arloan bai arretarenean.

Koordinazio asoziatiboa

FINANTZAKETA/LAGUNTZA

jatorria	Laguntza-mota	aplikazioa
Gipuzkoako Foru Aldundia Gipuzkoako Foru Aldundia Diputación Foral de Gipuzkoa Inbertsioetako eta Gizarte Ekimeneko Zerbitzua Gizarte Politikako Departamentua	Hitzarmena Dirulaguntza Dirulaguntza	Egoitza-zerbitzuak Autonomiarako laguntza Koordinazio asoziatiboa Prebentzioa
Udalak: Donostia Urretxu Urretxuko udala	Dirulaguntza Dirulaguntza	Arreta Arreta
Eusko Jaurlaritza: Gizarte Zerbitzuetako Saila Osasun Saila 	Dirulaguntza Dirulaguntza	Prebentzioa Egoitza-zerbitzuak Prebentzioa Arreta
Kutxa Fundazioa 	Dirulaguntza	Egoitza-zerbitzua
Gilead Laborategia 	Dirulaguntza	Arreta
ViiV Laborategia 	Bilerak	Koordinazio asoziatiboa
Biztanleria, oro har	Dohaintzak	Koordinazio asoziatiboa

KOORDINAZIO ASOZIATIBOA: PREBENTZIOA

DIHARDUTEN PERTSONENTZAKO PROGRAMA SOZIOSANITARIOA, GIB-ARI ETA BESTE STI

BATZUEI AURREA HARTZEKO

ACASGIk, jarraitutasun-proiektu honen bidez, arreta integrala jasotzeko esparru bat eskaintzen du; bertara, Gipuzkoan prostituzioan diharduten pertsonak konfiantzaz etortzen dira, gure konfidentzialtasuna izango dutela eta beren intimitatea errespetatuko dugula ziur.

Prostituzioan diharduten pertsonen -emakumeak, gizonak eta transgeneroak- kolektiboak gizarte- eta osasun-zaugarritasun handia pairatzen du, estigmaren eta gizarte-bazterkeriaren ondorioz, baita beste arrazoi batzuegatik ere, hala nola sozioekonomikoak, arrazarekin lotuak, antropologikoak eta indibidualak. Hala, horrek guztiak osasun-arretan eta, oro har, osasun publikoan berdintasunari dagokionez dakartzan ondorioak direla eta, berariazko programak behar dira, pertsona horien errealitatera egokituak.

Prostituzioan diharduten pertsonentzako (PDP) proiektu bat garatzen duen erakundea garenez gero, gure xede nagusia da GIBaren/hiesaren eta beste STI batzuen transmisioa prebenitzea. Helburu hori betetzeko ekintzak egingo baditugu, ezinbestekoa deritzogu pertsona hauen osasunari ikuspegi integraletik heltzeari, alegia, osasuna erabateko ongizate, fisiko, mental eta sozialtzat jotzeari (OME, 1978).

Gure zerbitzuetara etortzen diren PDPak, elkartearen egoitzara datozenak edo guk landa-lanaren bidez bisitatzen ditugunak, borondatez ari dira jardun horretan, sekula ez dira izaten hirugarrenak behartuak. Izan ere, egiaztatu dugu lehenengoei erabiltzen dituztela gure zerbitzuak, eta, halaber, haiei begira topatzen diogu zentzua GIBaren eta beste TSI batzuen prebentzioari. Zalantzarik gabe, salerosketari, estortsioari eta abusuari aurre egiteko modua oso urrun dago osasun fisikoarekin loturiko prebentziorako esku-hartzeetatik, eta egoera horiek salatzea eta nozitzen ari diren pertsonak babestea nahitaezkoa da.

PDPen informazioa eta prestakuntza edozein izanik ere, nabarmentzekoa da gure programetan gehien eskatzen dutena kalitate oneko eta kostu txikiko materiala dela; horrez gain, GIBaren eta beste STI batzuen prebentzioari buruzko informazioa eskuratu nahi izaten dute, eta infekzio horiek detektatzeko probak non egin ditzaketen galdetzen digute. Laburbilduta, gure programak kolektiboak berak eskatzen ditu.

Proiektuaren iraupena.

Aurreikusitako hasiera-data: 2018KO URTARRILA
Benetako hasiera-data: 2018KO URTARRILA
Amaiera-data: 2018KO ABENDUA
Beteriko epealdia: 2018. URTEA

JARDUERAREN LURRALDE-EREMUA:

Proiektua Donostian eta Irunen garatu da, nagusiki, bertan baitaude Gipuzkoako pisu eta klubak % 85. Halere, lurraldeko beste herri batzuetan ere esku hartu dugu: Errenteria, Andoain, Zumaia, Legorreta, Zumarraga, Aduna, Pasaia, Hernani, Urnieta, Oiartzun, Beasain, Ordizia, Tolosa eta Eibar.

PROGRAMAREN HELBURUAK:

HELBURU NAGUSIA:

Gipuzkoan prostituzioan diharduten pertsonen osasun integrala hobetuko duten beharrezko tresnak eta informazioa eskaini.

HELBURU ZEHATZAK:

PDPei prebentzio-materiala (gizonentzako eta emakumeentzako antisorgailuak, eta lubrifikatzailea) banatu.

Barrera-metodoen erabilera sustatu sexu-harreman guztietan, bai komertzialetan bai pertsonaletan.

GIBaren eta beste TSI batzuen detektatze goiztiarra sustatu.

Hauen gaineko ezagutza areagotu edo hobetu: GIBa eta beste TSI batzuk transmititzeko mekanismoak eta prebenitzeko neurriak, sexu-jardunbide arriskutsuak, eta antisorgailuaren erabilera egokia.

Sexu seguruagoa negoziatzeko ezagutza eta trebetasunak areagotu edota hobetu.

Aldizkako azterketa ginekologikoak eta STI azterketak ahalbidetu, egun horretarako dauden zerbitzuetara bideratuz.

Prostituzioan diharduten andreak ahaldundu genero-baldintzatzaileek prebentzioaren-arloan eragiten dizkieten eragozpenak murrizteko.

Prebentzio-programak garatzen dituzten erakundeen arteko sareko lana.

METODOLOGIA ETA LANAREN GARAPENA 2018. URTEAN:

GURE EGOITZAN EGINDAKO LANA:

ACASGI sei ordur egoten da irekita egunero, astean bost egunetan, eta PDPen erreferentziazko gune nagusia da. Bertan, jarduera hauek egiten ditugu:

- Kontsulta pertsonalizatuak.
- Prebentzio-materiala banatu: gizonentzako eta emakumeentzako antisorgailuak, eta lubrifikatzailea... Zerbitzu hau da eskatuena, bai gizonak bai andazkoek bai transgeneroek.
- Baliabide soziosanitarioen gaineko informazioa eman, beste zerbitzu batzuetara bideratzeko izapideak egin eta kudeatu, egoera latzetan zerbitzuetara haiekin batera joan.

Hartzaileak gurera datozenean, behin eta berriz nabarmentzen diegu zein garrantzitsua den aldizkako azterketa ginekologikoak egitea, komenigarria dela B hepatitisaren aurkako txertoa jartzea, eta GIBa eta beste STI batzuk detektatzeko probak egin behar dituztela. Horrez gain, ahalegina egiten dugu azaltzen dizkiguten beharrei erantzuna emateko, kasu bakoitzean dagozkion bideraketak eta kudeaketak eginez beste zerbitzu soziosanitario batzuk jaso ditzaten.

LANDA-LANA:

ACASGIko gizarte-hezitzaile bat egunero joaten da pisu eta klubetara, elkartearekin esku-hartze orokorra egiteko aukera hitzartuta dutenetara. Guztiak hilean bitan bisitatzen dira, gutxienez; halere, batzuetara maizago joaten gara, PDP asko daudelako bertan.

Pisu eta klubetan, elkartearen egoitzako zerbitzu berak eskaintzen dira, eta PDPei beti dute telefono-zenbaki bat eskura edozein kontsulta egiteko edo prebentzio-materiala eskatzeko.

Koordinazioa beste gizarte-erakunde batzuekin eta erakunde publikoekin

- **Koordinazioa beste gizarte-erakunde batzuekin:** 2018an, azken urteetan bezala, koordinazio-harremanak izan ditugu Euskadin prostituzioan diharduten pertsonekin lan egiten duten gizarte-erakundeekin, 2014. urtean horretarako berariaz sorturiko Gu Gaitun Federazioaren bitartez: Aukera, Askabide, Arabako HIESaren Kontrako Batzordea, Hiesaren Aurrakako Bizkaiko Herri Batzordea eta T4 Elkartea.
- Beste behin, "Hay cosas que no se olvidan" programan parte hartu dugu, estatu-mailan, Hiesaren Aurrakako Kantabriako Elkartek (ACCAS) koordinatuta. EAEn prostituzioan diharduten pertsonekin lanean ari diren elkarteek garaturiko jardun asoziatiboak erakunde parte-hartzaileen arteko lankidetzaren egonkor eta sistematikoa dakar, eta, horri esker, komunikazioa gero eta arinagoa da, eta informazio-trukea etengabea. Elkarlana da, elkarri norbere esperientzien eta estrategien berri ematekoa, arreta soziosanitariorako programak hobetzea xede. Etekinak hala erakundearen lanak nola proiektuaren

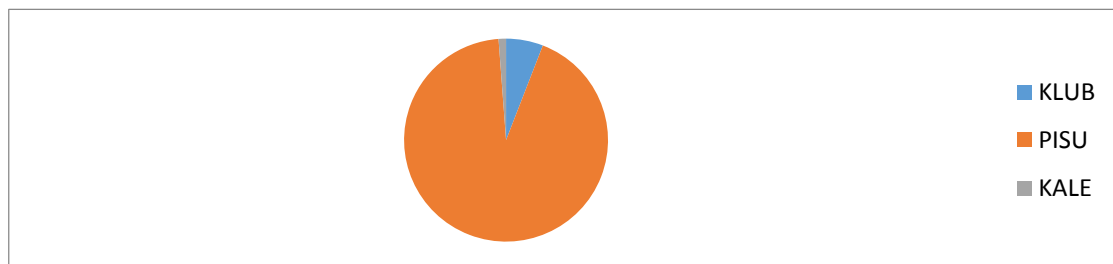
- onuradunek jasotzen dituzte. Izan ere, PDPeK jasotzen duten arretaren kalitatea hobea da horrela, herrialde edota autonomia-erkidego batetik bestera bideratu behar direnean azkarrago eta koordinatuago egiten baita. PDPen mugigarritasun geografikoa oso handia denez, estatu-mailako sare honi esker erabiltzaileek erreferentziazko leku edo pertsona bat izaten jarrai dezakete, dela arreta soziosanitarioa jasotzeko, dela prebentzio-materiala eskuratzeko.
- **Koordinazioa erakunde publikoekin:** programak, aurreko urteetan bezala, koordinazio-harremana izan du Osakidetzako STI kontsultategiarekin, Donostiako Nafarroa hiribidean dagoenarekin: PDPak dohainik eta konfidentzialtasunez bideratu dira bertara GIBaren probak, hepatitisaren probak, zitologiak... egitera.

2018KO DATU KUANTITATIBOAK:

Beste behin, artaturiko pertsonen kopurua zehaztea izan da programaren alderik zailena; izan ere, gertuko eta konfidentzialtasunezko harremana eduki ahal izateko, oso gaitza da programan artaturiko pertsonen datu-basea sortzea.

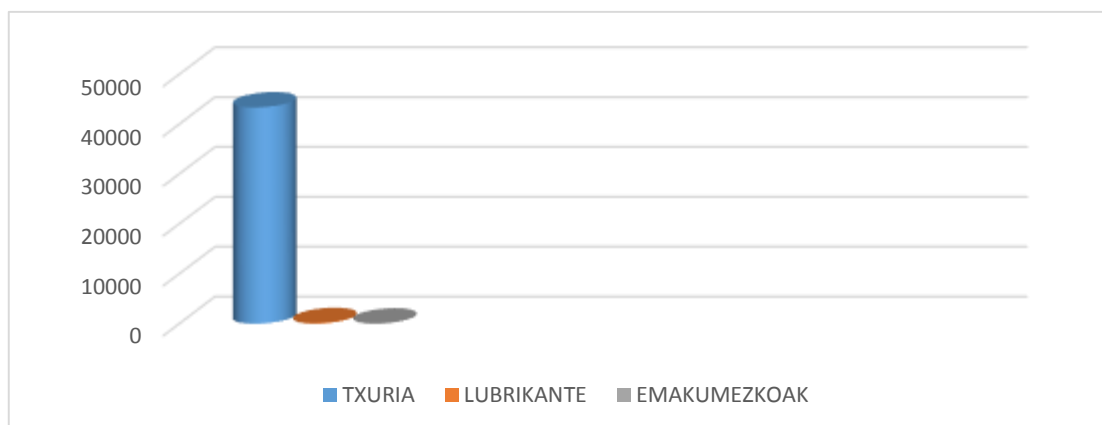
Artaturikoen adin-tartea, ohi bezala, zabala izan da oso: 18 eta 68 urte bitartean. Bestalde, % 95 atzerritarrek dira.

Programaren baitan, guztira, 79 pisu eta 5 klub bisitatu dira, non jarraian zehazturiko erabiltzaileen eskaerei erantzun zaien.

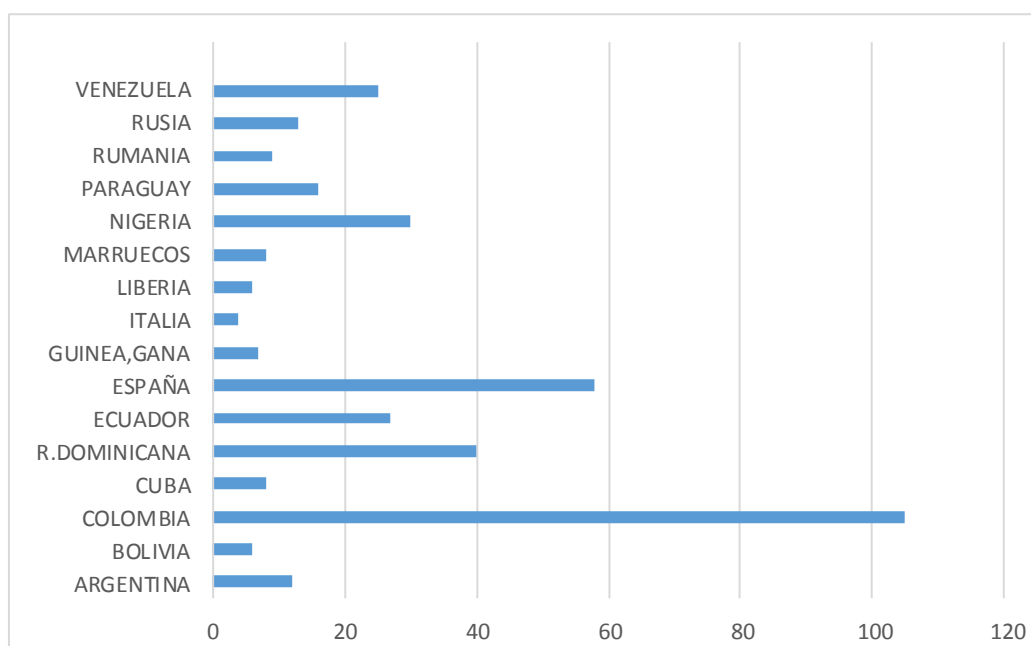

ERABILTZAILE-KOPURUA		
ERABILTZAILEAK, GUZTIRA	EMAKUMEAK	931
	TRANSGENEROAK	22
	GIZONAK	6

Programaren baitan banaturiko prebentzio-material kopurua

Artaturiko pertsonen nazionalitatea:

HEZIKETA AFEKTIBO-SEXUALARI BURUZKO TAILERRA

Osasunarekin loturiko heziketa sexuala funtsezko kontua da, GIBa eta sexu-jardunbide arriskutsuak hertsiki lotuta daudenez gero. Nerabeei sexualitate osasungarri eta gozagarriarekin loturiko alderdien gaineko prestakuntza ematea, berdinen arteko hezkuntza-ikuspegitik, oinarritzkoa iruditzen zaigu. Horregatik, ACASGI n GIBaren eta beste STI batzuen gaineko heziketa-saioak egiten ditugu.

Taldeak gehienez 10 lagunekoak izaten dira, 2 ordukoak, eta azalpenak ematen dira GIBaren eta hiesaren gainean, hala nola jardunbide arriskutsuei, probari edota prebentzio-neurriei buruz, besteak beste. Era berean, sexualitatearekin loturiko gaiak kolokan jarri eta eztabaidatu egiten dira. Hartzaileei material grafikoa eta antisorgailuak banatzen dizkiegu.

2018an, hainbat talderekin aritu gara lanean:

- CEAR:
 - . Apirila: hainbat nazionalitatetako 8 emakumez osaturiko talde 1.
 - . Azaroa: 2 emakume-talde: 10 andrazko, guztira.
8 gizonez osaturiko talde 1.
 - Nazionalitateak: errusiarra, turkiarra, afrikarra, kolonbiarra, boliviarra...
- ADINGABEENTZAKO ZENTROA:
 - . Uztaila: 13 eta 17 urte bitarteko 3 neskato eta 2 mutiko, gizonezko hezitzaile batekin eta emakumezko hezitzaile batekin batera.

ARRETA

DIAGNOSTIKO GOIZTIARRAREN SUSTAPENA, INFORMAZIO OROKORRA OINARRI

Zerbitzu honen bitartez, GIBarekin/hiesarekin loturiko informazio-motaren bat eskatzen duten edo zalantzak, beldurrak edo bestelako beharrak dituzten pertsonak artatzen dira, hauxe izanik **xede nagusia**:

Argi eta garbi erantzun dei-egilearen galderei, diagnostiko goiztiarrerako proba sustatzeaz eta prebentzio-neurrien berri emateaz batera. Helburua betetzeko, **jarduketa hauek** egiten ditugu:

- diagnostiko goiztiarraren sustapena, diagnostiko berantiarra murrizteko, GIBaren probaren bidez.
- informazio pertsonalizatua aurrez aurre, telefonoz, posta elektronikoz... GIBarekin/hiesarekin loturiko gai ororen gainean.
- proba egitea erabakitzen dutenei lagundu eta jarraipena egin.
- prebentzio- eta informazio-materialaren banaketa.

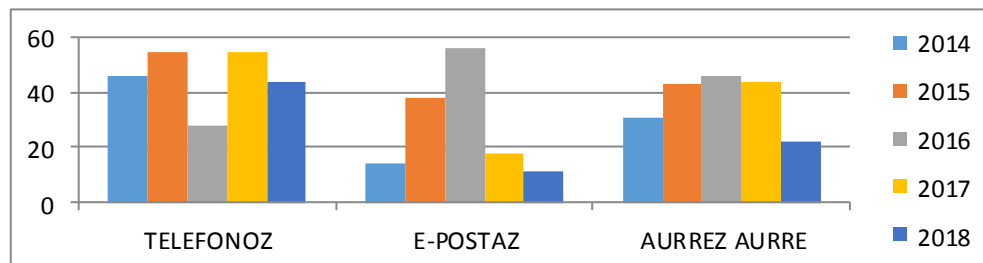
Arreta ACASGIren egoitzan ematen dugu, astelehenetik ostiralera, goizez 09:00etatik 14:00etara eta arratsalde 15:30etik 17:30era. Era berean, erantzungailu-zerbitzua dugu aipatu ordutegitik kanpo egiten diren deiak jasotzeko, bai eta webgunea ere, zeinaren bidez dagozkion galderak egiteko e-posta bidali, GIBaren/hiesaren gaineko informazioa berehala eskuratu eta beste informazio-orri batzuetara jo daitekeen.

Zerbitzu honek zalantzak zehazki eta zorrozki argitu ez ezik, GIBean/hiesean espezializaturiko profesionalen bidez, beldurrak hitzez adieraztea ahalbidetu ere egiten du, eta horrek erraztu egiten du erantzun egokia ematea eta erabakiak hartzea datozen egoerei aurre egiteko. Jasotzen dugun dei-kopuruak argi erakusten du gure jendartean

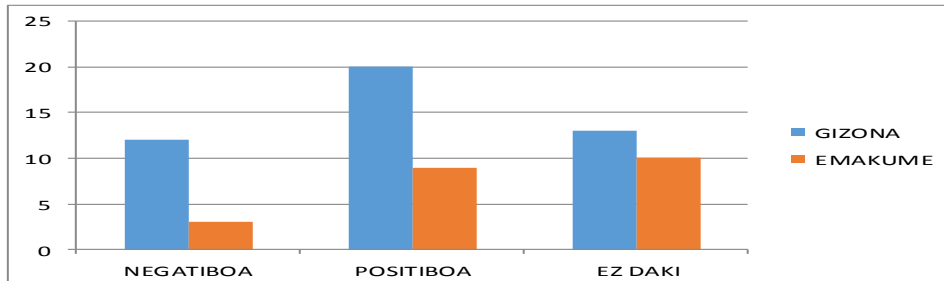
GIBarekin/hiesarekin loturiko edozein gairen gaineko informazio-beharra dagoela.

Telefono-zerbitzuaren ezaugarriak (anonimoa, erraza eta berehalakoa) eta helbide elektronikoarenak direla eta, dei egiten edo e-posta bidaltzen duen pertsonak askatasun osoz hitz egin edo galde dezake, itzulingururik eta aurretiko baldintzatzailerik gabe. Oso-oso garrantzitsua da hori, askotan pertsonaren alderdi intimo baino intimoei heltzen zaielako, eta, gainera, infekzioak estigmatizazioa dakarrelako berarekin.

2018an, 77 kontsulta erregistratu ditugu: 11 e-postaz egin dira, 22 aurrez aurre, eta 44 telefonoz; % 56 gizonezkoek egin dituzte, eta % 44 andreek.

Seropositibo direla borondatez esan zigutenak, kontsultetan sakonago aritzeko eta ñabardurak egin ahal izateko esan ere, eta beren egoeraren jakitun ez zeudenak edo proban negatibo emandakoak, denen kopurua oso antzekoa izan da: % 33. Gainerako kontsultak hezitzaileek, ikasleek, senideek... egin dituzte, baina horien egoera serologikoa ez dugu aintzat hartzen zenbaketan.

Hiru multzo bereizitan sailkatu dugu biztanleek, oro har, eskatzen diguten informazioa:

- transmisio-bideak: transmisio-bideei buruz, oro har, 12 kontsulta jaso ditugu; sexu-harremanen hainean, berriz, 15. Horietatik; % 3tan prostituzio-zerbitzuak baliatu zirela aipatu zen, eta % 2tan GSG ziren.

- probak: atal honek interes berezia eragiten du; eskatzaile askok eta askok kezka, ziurtasunik eza edo beldurra adierazten digute proban emaitza txarra jaso dezaketela eta. Jasotako **15 kontsultetatik**, 10etan proba azkar baten emaitza fidagarria ote den galdetu zuten, hala nola zein den proba egiteko tokirik onena.

- bestelakoak: hauen gaineko informazioa:

- Arreta: 15
- Antisorgailuak: 13
- STG, tuberkulosia, hepatitis: 2
- Medikazioa, tratamenduak: 8
- Gizarte-laguntza: 4
- Abegi-etxeak: 3
- Laguntza emozionala: 10
- Eskuorriak: 1
- Laguntza juridikoa: 2
- Prep. 2

LAGUNTZA INTEGRALA

ACASGIIn, lanerako oinarria **Counselling**-a dugula, gure esku-hartzearen ardatza beti da pertsona, eta gizakiari begirako ikuspegi INTEGRALA darabilgu, alegia, aintzat hartzen ditugu haren alderdi **biologikoa**, **psikologikoa** eta **soziala** (pertsona batek hortxe behar baitezake laguntza-motaren bat). Programa eta zerbitzu guztiak uztartuta, pertsonak izan ditzaketen arazoetan ikuspegi zabal eta integralagoaz esku hartzea lortzen dugu, eraginkorragoa izan dadin eta haien eskaera nahiz beharrei erantzun egokia eman ahal izateko.

Laguntza Psikologikoak berebiziko garrantzia du, are gehiago infekzioa oraindik ere heriotzarekin hertsiki lotuta dagoenean. Izan ere, nahiz eta ez duen infekzioa sendatzen, egun badago tratamendua hari aurre egiteko; halere, agian horregatik, sendatzen ez duelako, lotzen dira berehala infekzioa eta heriotza.

GIBarekin bizi beharko dutelako diagnostikoari aurre egin behar dioten lagun askok ez dute informaziorik izaten, eta ez dute egoera ulertzen. Gure sorreratik, pertsona seropositiboak informatu, prestatu, bideratu eta babestu ditugu, bai eta haien senideak edota lagunak, hala nola GIBarekin/hiesarekin loturiko alderdi ugarietako edozeini buruz gure elkartera laguntza eske datorren edozein.

Zerbitzu hau urte osoan eskaintzen da, ACASGIren egoitzan, astelehenetik ostiralera, 09:00etatik 14:00etara. Gure taldeko kideek, zeinak GIBaren, komunikazioaren eta psikologiaren gaineko prestakuntza duten, banaka artatzen dituzte kasuak, eta, beharrezkoa bada, beste programa eta baliabide batzuetara bideratzen dituzte.

Esku-hartze psikologikoaren helburuak, bai banaka bai bikotekidearekin edota senideekin batera, hauek dira:

Pertsonari **Entzun, eta Lasaitu**, jarrera aktiboa izan dezan infekzioa eta tratamendua onartzerakoan, eta harengan jarrera emozional positiboa sustatu bere bizitzari buruzko erabakiak hartu eta aurre egiteko dauden baliabide guztiak eskura ditzan. Izan ere, horrek guztiak eragina dauka tratamenduarekiko atxikimenduan eta pertsonaren, senideen, lagunen eta abarren bizi-kalitatearen hobekuntzan.

Antsietatea eta estresa murriztu, sistema immunologikoaren funtzionamendua optimizatzeko:

- antsietateari aurre egiteko baliabide emozionalez jantzi
- laguntza emozionala eman.

Programa honen bidez, GIBa duten pertsonen arreta, informazioa eta laguntasuna ematen zaizkie, ikuspegi komunitariorik, gai izan daitezen beren osasunari buruzko erabakiak haiek hartzeko, beren sendagileekin batera.

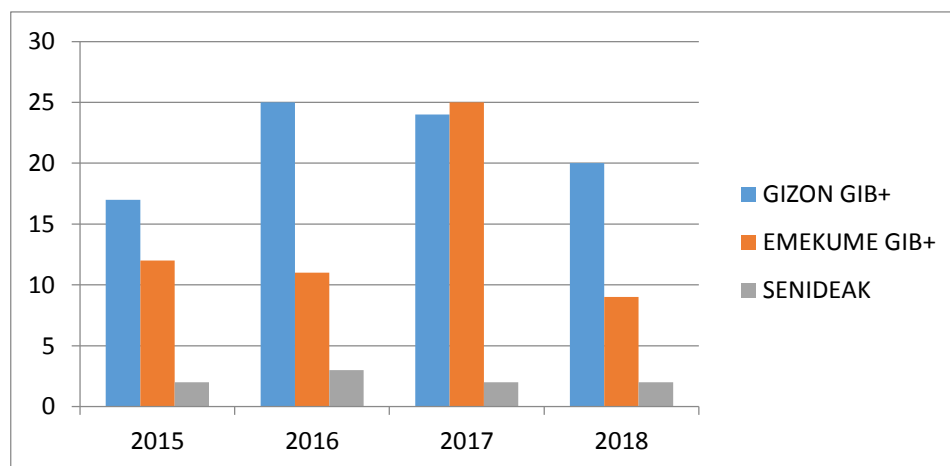
GIBak/hiesak jotako pazienteen bizi-kalitateak okerrera egin dezake, edo aldatu egin daiteke, bai fisikoki bai psikikoki; hala, errazago har ditzakete beste infekzio batzuk, baina batzuetan zaila izaten da horiek GIBaren/hiesaren berezko garapenarekin lotzea. Konplikaziorik ohikoenak arazo psikologiko eta psikiatrikoak dira: depresioa, antsietatea, droga-mendekotasuna, nahasmendu bipolarra eta, eritasuna oso aurreratua dagoenean, Hies-Dementzia Konplexua (IDK). Gure *esku-hartzearen* xedeak dira, nagusiki, **depresio- eta antsietate-arazoak**.

Pertsonen telefonoz, gutunez, e-postaz edota egoitzara etorrita jotzen dute zerbitzura, dela haien ekimenez, dela senide edota lagunek eskatuta. Zerbitzua da, funtsean, **Informazioa, Orientazioa eta Laguntza** emateko GIBaren/hiesaren gainean, psikologo baten eskutik.

Elkarrizketak banaka egiten dira, oro har; dena den, zenbait kasutan, beharrezkoa da terapia senideekin edo bikotekidearekin batera egitea, edo osteko jarraipen-saioak.

Oso garrantzitsua da Erretrobirusen aurkako Tratamenduarekiko edo beste batzuekiko Atxikimendurako laguntza ematea. Izan ere, tratamenduarekiko atxikimendua eskasa bada, edo erretrobirusen aurkako botikak ez badira hartzen modu eraginkor eta zehatzean, birusak erresistentziak gara ditzake tratamenduaren aurrean, eta etorkizuneko tratamendu-aukerak nabarmen murriz daitezke.

2018an, **GIB+a duten 29 lagunek jo dute guregana, 20 gizonezko eta 9 andrazkok; horietatik, 4 gizonek eta 6 emakumek** arreta psikologikoa eskatu zuten, seropositibo izatetik eratorritako arrazoiren bat tarteko.

GIB+a duten pertsonen **senide edo lagunei** dagokienez, bik arreta psikologikoa eskatu dute.

Aldizka esku hartzen dugu: hasiera batean, astero; ondoren, hamabostean edo hilean behin.

Gure lana da erresistentzia psikologikoari eusteko gaitasuna hobetzea, bai eta indar mentala eta baliabide psikosozialak ere, hazkunde pertsonalerako estrategien bidez.

Nagusiki, gizartean estigmatizaturik dagoen eritasuna onartzeko jarraibideak ematen dira. Izan ere, estigmak bizirik irauteko arazoak eragiten ditu jendartearen, lanaren eta familiaren esparruetan; are autoestigma-arazo larriak ere, pertsonari estres emozional handiko uneak biziarazten dizkiotenak.

Aldaketa-prozesu oso inportanteak gertatzen dira: bizipenetan, proiektuetan, pertzepzioetan, itxaropenetan, ohituretan, harremanetan... eta psikologikoki egokitzeko ahalegin handia egin beharra dago.

Hasierako esku-hartzeetan, ez zaio hainbeste erreparatzen gaixotasunari berari, harreman sozialei baizik: nola onartu jendarteari dagokionez. Bereziki, tratamenduarekiko atxikimendua lantzen da, bai funtsezko faktore gisa gaixotasun kroniko bat izanik bizimodu normala egiteko, bai barneratzeko detektatu ezinezko birus-karga prebentzio-neurri bat dela berez.

Senideekin, hasiera batean, gehienbat jorratzen dira bizikidetza, prebentzio-neurriak, transmisio-bideak... alegia, gaixotasun ezezagun bati aurre egin beharrak eragiten dien beldurra eta antsietatea arintzeko lana. Fase hori eta gero esku-hartzeak emozionalagoak izaten dira.

EGOITZA- ZERBITZUAK

GIB-AK/HIESAK EDOTA GAIXOTASUN MENTALAK JOTAKO PERTSONENTZAKO ABEGI-ETXEA

ZENTROAREN EZAUGARRIAK

Zerbitzu honen xedea da bazterkeria-egoeran dauden pertsonen normalizazioa eta gizarteratzea bultzatzea; ezegonkortasun-egoera larrian izanik, beren behar zehatzei erantzun indibidualizatuak ematen ahalegintzen gara.

Egoitza-zerbitzu hau da GIBagatiko infekzioaren garapena aurreratuta duten pertsonentzat, bai eta gaixotasun mental larria duten pertsonentzat ere; izan ere, ez dute izaten estaldura ekonomiko edota gizarte- eta familia-estaldura egokirik beren bizimodua beren kasa eta autonomiaz edo familia barruan garatu ahal izateko.

Abegi-etxeko erabiltzailearen batez besteko profila ez da mugatzen gaixotasuna garatu duen pertsona seropositibora; hori, aldi berean, zeharkako beste aldagai batzuekin elkarlotuta dago, eta bata bestea elikatzen dute elkarrekintzan, esaterako: nortasunaren egituraren hainbat nahasmendu, droga-mendekotasunak eta kartzela-mundua.

HELBURUAK

- Zerbitzu honen xedea da erabiltzaileei egoitza egonkorra edo aldi baterakoa eskaintzea, bai eta erreferentziazko esparru aktibo bat ere, non harremanak eta eginbeharrak izango dituzten, eta haien elikadura, higiene eta garbiketarekin loturiko oinarrizko beharrak artatuko diren; aldi berean, jarraipen kliniko eta sanitarioa egiten zaie, eta beren autonomia sustatzen da, bai psikosoziala bai ekonomikoa bai lan-arlokoa.
- Besteekiko ardura- eta errespetu-sentimendua sustatu, gizartearen aldeko azturak barneratuz.
- Jarrera eta balio positiboen gainera interesa sustatu, hala nola kulturaren gainera, pertsonalki eta sozialki garatzeko tresna gisa, eta pertsona bakoitzak bizitzan bete nahi dituen helburuetan lagundu.
- Familiarenganako hurbilketa landu, hondatuta dauden edo dagoeneko ez dauzkaten harreman afektiboak indartzeko.
- Banako esku-hartzea egin egoiliarak bere bizi-proiektua eratzerakoan egun bizi duen egoera onar dezan.
- Ahal den neurrian, gure ustez bizimodu autonomia egiteko prest daudenak etxea uztera bultzatu.

Zerbitzuak

Eskaintzen dugun zerbitzu nagusia, bere izenak dioen moduan, abegia da. Egoitza-zerbitzu honek egunean hogeita lau orduz eta urtean hirurehun eta hirurogeita bost egunez artatzen ditu egoiliarak.

Egoiliarrei ematen dizkiegun oinarritzko zerbitzuak etxean ematen duten denboran laguntza eta laguntasuna jasotzearekin daude lotuta; alegia, beharrezko laguntza ematen diegu bai beren burua zaintzeko bai beren osasunari, jardun okupazionalari eta lanari begira.

Eraikin barruko ekipamenduak, egitura eta antolaketa

Etxebizitza Intxaurrondo auzoan dago, Basotxiki kaleko 5. zenbakiko 4. solairuan. Berez, bi etxebizitza dira, ezkerrekoa eta eskuinekoa, baina bat eginda ditugu.

Sei logela daude, lau bikoitz eta bi banako (hauek dira fisikoki edo psikikoki okerrago dauden egoiliarrentzat). Bi sukalde ditugu, bata biltegia da, hala nola jangela bat, egongela bat eta begiraleentzako logela bat.

Kudeaketaren egitura eta antolaketa

Hauek dira lantaldeko kideak:

Zerbitzuburua

6 begirale

Sukaldaria

Zerbitzuburua: programa koordinatzen eta kudeatzen du, eta proiektuaren etengabeko ebaluazioa egiten, astero taldearekin eta ACASGIko gainerako programen arduradunekin bilduta. Egoiliarrei eta begiraleei laguntza ematen die, eta haien jarraipena egiten du, haiekin zuzeneko harremana izanez; kanpo-harremanak ere koordinatzen ditu, bai publikoak bai pribatuak.

Lantaldea 6 lagunek osatzen dute. Egoiliarrei laguntza ematen diete, eta etxeaz egunean 24 orduz arduratzen dira. Beste pertsona bat kontratatzen da langileek oporraldiaz goza dezaten, txandaka.

Lantaldeko kideen eginkizun nagusia da egoiliarrei egunero laguntza ematea eta haien jarraipena egitea. Horretarako, hainbat alderdi sustatzen dituzte: batetik, trebetasunak barneratzea zainketen, higienaren eta osasunaren arloetan; bestetik, jarduerak egitea okupazioaren, prestakuntzaren eta lanaren esparruetan, bai eta aisialdian ere. Era berean, bitartekari-lana egiten dute egoera gatazkatsuak daudenean, eta egoiliar bakoitzarekin harreman pertsonal, indibidual eta gertukoa izaten ahalegintzen dira. Hala, gure xedea da erabiltzaileek abegi-etxeko bizikidetza onean duten ardura eta parte-hartze aktiboa onartzea eta beren egitea.

Beste alde batetik, etxearen beraren azpiegitura behar bezala egoteaz arduratzen dira, eta harekin loturiko logistika- eta hornidura-behar guztiak betetzen dituzte.

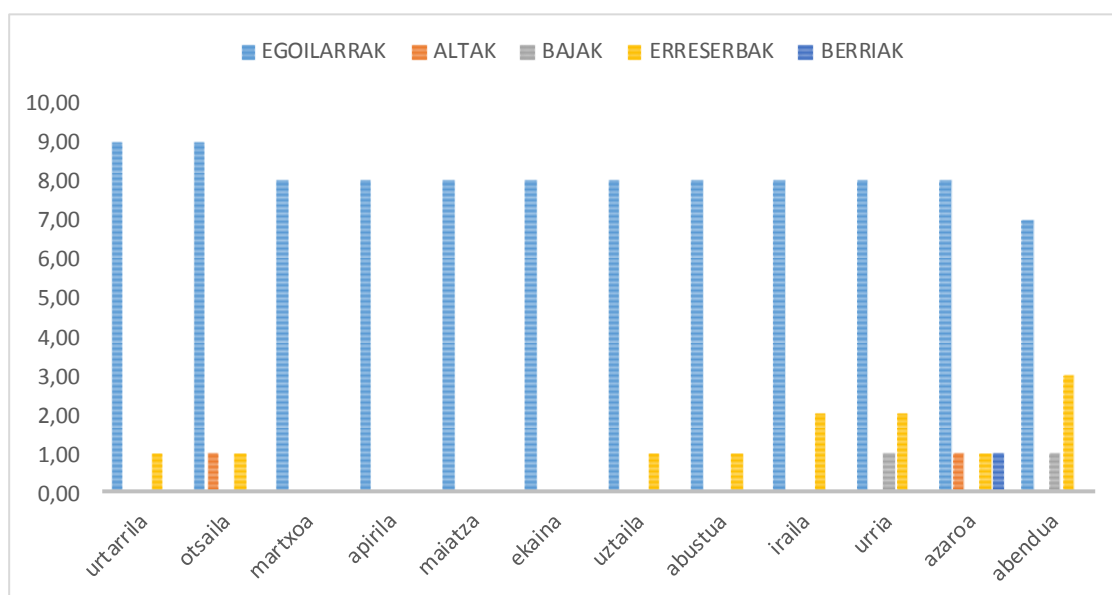
Sukaldaria: egoiliarren dietak, bazkariak eta afariak prestatzen ditu, astelehenetik ostiralera. Asteburu eta jaiegunetan, berriz, begiraleak arduratzen dira eginkizun horretaz.

2017-2018 ikasturtean, hainbat ikasleren tutore izan ginen: EHUKo Psikologia Fakultateko 4, curriculum-praktikak egiten ari ziren 2, borondatezko praktikak egiten ari ziren beste 2, Plaiaundi Institutuko (Irun) Gizarteratze-ikasketak egiten ari zen 1, eta Deustuko Unibertsitatean Droga-mendekotasun Masterra egiten ari zen 1.

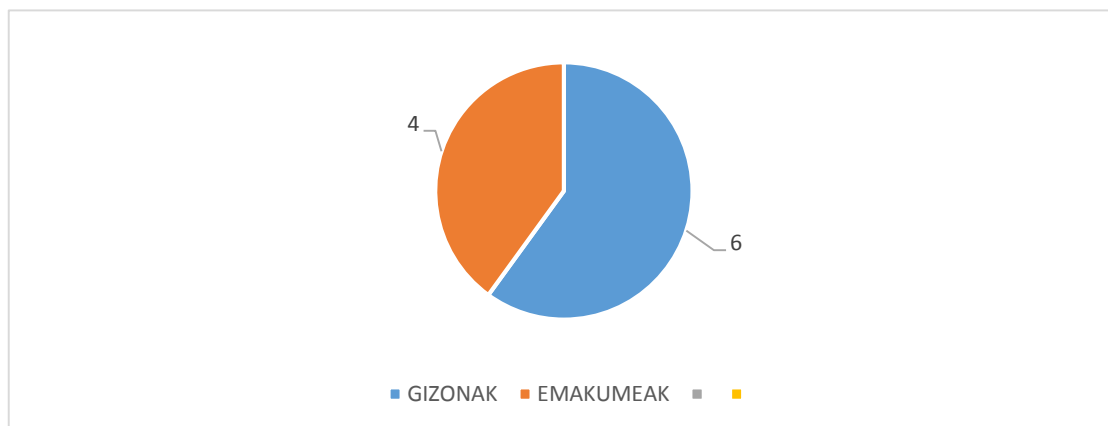
Proiektuaren jarraipena etengabeko ebaluazio bidez egiten da: astero bilduta, kasuei banan-banan heltzen diegu.

Lantaldeak etengabeko prestakuntza jasotzen du, Gaurdanik psikologia-bulegoan. Gainera, bertako psikologoek gure lana etengabe gainbegiratzen dute, bai eta harreman gatazkatsu esanguratsuetan izan ohi ditugun zailtasun guztiak ere.

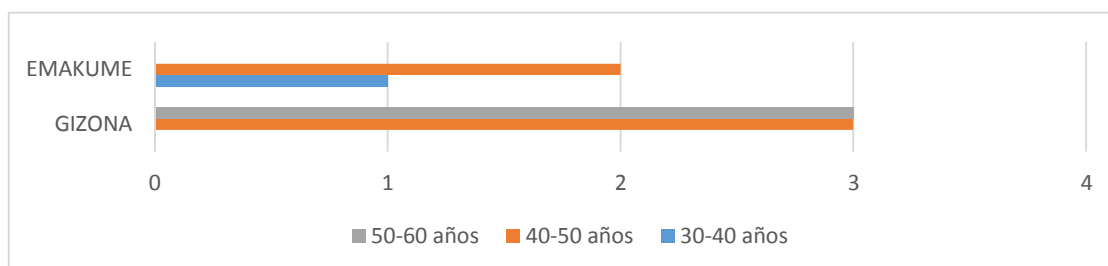
1. irudia. Artaturiko biztanleria

2. irudia. Artaturiko pertsonak

3. irudia. Artaturiko pertsonen profila

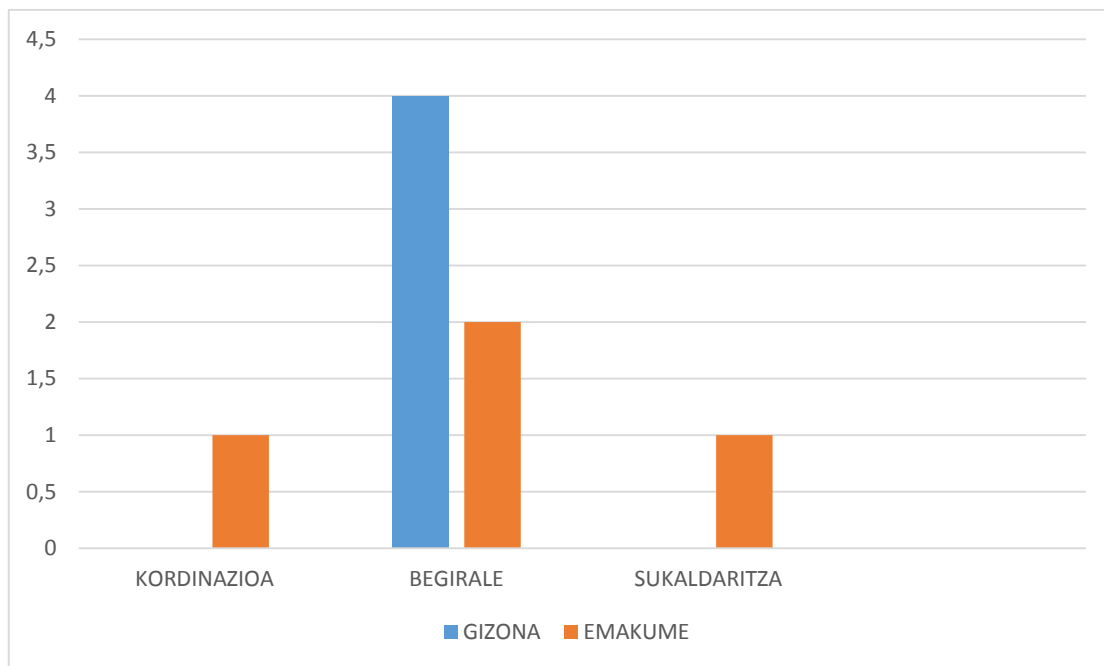

GIZA BALIABIDEAK

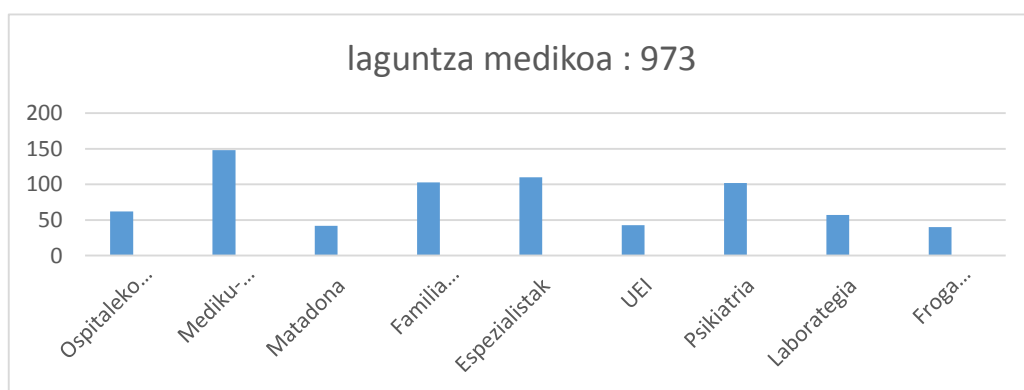
Aurten, aurreko urtean bezala, lantaldea egonkorra izan da.

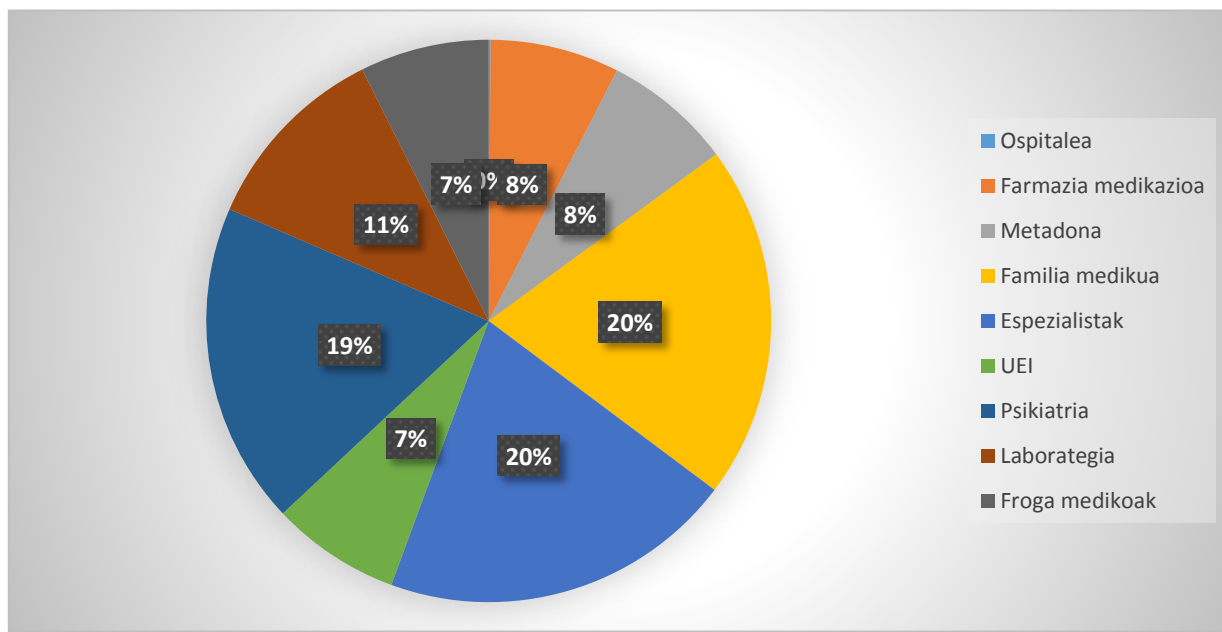
Oporraldietan ordezkapenak egiteko, aurreko urteetako pertsona bera kontratatu dugu.

4. irudia. Lantaldea

PROTOKOLOAK ETA LAGUNTZAK

Jarduerak:

SOZIALAK	
SARTU Eguneko Zentroa	pertsona 1
MALDATXO Eguneko Zentroa	3 pertsona
ACASGIren egoitza	2 pertsona
AUKERA Tailer Okupazionala	2 pertsona
L`AMOROUS Tailer Okupazionala	pertsona 1
MARTUTENE espetxea	2 pertsona
TERAPEUTIKOAK	
Agipad	3pertsona
KIROL-ARLOAK	
kiroldegia	4peetsona

Senideen bisitak

ACASGIren abegi-etxea egoiliarren etxe eta familia bihurtzen bada ere, ahalegina egiten dugu haietako bakoitzak berriz izan dezan harremana bere familiarekin, nahiz eta, batzuetan, jakin badakigun oztopo gaindiezinak dituztela.

Ekitaldi honetan, 4 egoiliarren senideekin jardun ahal izan dugu.

Funtzionamendu-protokoloak

Bizikidetza orok Barne Araudi baten beharra du, etxeko funtzionamendu orokorra egokia izan dadin, eta elkarren arteko errespetua eta laguntza bermatuko dituzten mugak egon daitezen. Egoitza Kontratuan, alde biek argi eta garbi adierazten dute ados daudela bizikidetza- eta zorroztasun-gutxienerako batzuk onartzeko; horrez gain, eskaintzen den zerbitzua publikoa denez, diru-ekarpen bat egiteko derrigortasuna dago.

Etxebizitzako bizimodua une bakoitzean bertan bizi diren egoiliarren beharretara egokitzen da; hori bai, arau orokor batzuei jarraiki: egoiliarrek baimen bereziak izan ditzakete, gutxienez 24 ordu lehenago eskatuz eta arrazoiak zehaztuz gero; lantaldeak arrazoiok aztertu, eta baimena eman ala ez erabakiko du.

Hauek dira baldintzak:

a) Etxeko funtzionamendu-arauak, ordutegiak, eremuak esleituriko funtzioetarako erabiltzea, eta zaintzaileei eta talde arduradunari begirunea erakustea beharrezkoak dira zerbitzuaren funtzionamendu egokia bermatzeko.

b) Epealdi batez, egoiliarrak taldeko kideren batekin atera beharko dira etxetik. Irteerak talde arduradunak zehaztuko ditu, egoiliar bakoitzaren kasuan.

c) Nork bere aldetik jarri beharra dauka pertsonen arteko harremana eta bizikidetza onak izan daitezen.

d) Pertsona orok, norbere osasun-egoeraren arabera, jardueramotaren bat egin beharko du, dela lan-arlokoa, dela prestakuntzakoa, dela okupazionala.

e) Orobat, etxeko lanetan lagundu beharko da: garbiketa, txukuntasuna, mantentze orokorra...

f) Astero, etxebizitzako guztiek Batzarra egingo dute.

g) Debekatuta dago drogak hartzea. Taldeak, gaizki-ulertuak saihesteko eta kontsumoaren errealitatea ezagutzeko, kontrolak eskatuko ditu, beharrezkoa deritzon; pertsona batek kontrola egiteari uko egiten badio, analitikan emaitza positiboa eman balu bezala izango da.

h) Tratamendu medikoak ezarritako jarraibideak zorrozki bete behar dira, eta debekatuta dago botikak hartzea sendagileak eta taldeak aurretik jakin eta baimendu gabe.

i) Debekatuta dago alkohola edatea, bai etxean bai langileen edota boluntarioen aurrean.

j) Erabat debekatuta daude indarkeriazko edo indarkeria eragiten duten ekintzak.

k) Etxebizitzan jasotzen diren bisitak talde arduradunak zehaztuko ditu kasu bakoitzean, egoiliar bakoitzaren egoeren eta etxeko bertako funtzionamenduaren arabera. Bisitak jasoko dira horretarako dagoen egongelan.

l) Diru-sarreraren bat dutenek (lan egiten dutelako, pentsioa dutelako, langabeziagatik laguntza...) Aldundiak ezarritako diru-ekarpena egingo dute. Egoiliarrek une oro erabil dezakete beren dirua; kopuru txiki

bat izango dute eskudirutan, eta gainerakoa talde arduradunak egoki jasota eta erregistratuta gordeko du.

m) Denon erabilerarako ekipamenduak eta janaria egoiliar guztien eskura daude.

n) Zerbitzuaren lehentasunezko xede bat da harreman ona izatea egoiliarren familiekin, horrela denon arteko elkarlana bikaina izan dadin eta egoiliarrak berriz egon daitezen harremanetan beren familiekin, ahal dela.

ONDORIOAK ETA HELBURUAK

Ekitaldi hau bukatuta, esan dezakegu aurten gai izan garela talde-aldagaiei dagokienez egonkortasun- eta kohesio-maila politera iristeko. Hori balioetsi ahal izateko, funtsezkoa da aurreko urtean bizi izan genuen testuinguru arazotsu eta gatazkatsua gogoratzea, nabarmen baldintzatu baitu aurtengo jarduna. Hori dela eta, hainbatetan, irmotasun eta tinkotasunez jokatu behar izan dugu, behar bezala eusteko ahaleginean, baina gatazka zehatz bakoitzean sartuta zegoen erabiltzaile bakoitza "berreskuratzeari" uko egin gabe.

Une batzuetako zailtasunak gorabehera —jarraipenak egin, ondorioak ezarri, are kaleratzeak ere egin behar izan ditugu—, azkenean inork ez du behin betiko alde egin programatik.

Halaber, azpimarratu beharra dago etxebizitzako erabiltzaileen profil-motak gero eta zabalagoa izaten jarraitzen duela. Alde batetik, eta gauza on gisa, egiaztatu dugu denborak aurrera egin ahala bizikidetzak eta GIB+a ez dutenen edo kontsumitzen ez dutenen ekarpenek etxebizitzaren garapenaren aldeko balioak sustatzen dituztela, proiektu eta esperientzia

normalizatzailea izan dadin. Beste alde batetik, mota horretako pertsona gehiagorik ez dugunez, etxearen garapenak ez dakar toki plural eta irekiagoa izatea. Hain zuzen ere, GIB+a ez duten, edo gaixotasun mental larriak jota ez dauden edo drogarik hartzen ez duten pertsona gehiago izatea da aurten jorratu beharreko helburuetako bat, orain arteko lorpenei eusteaz eta finkatzeaz gainera, logikoa den bezala.

GIB-AK/HIESAK EDOTA GAIXOTASUN MENTALAK JOTAKO PERTSONEN AUTONOMIA BULTZATZEKO LAGUNTZA

ZENTROAREN EZAUGARRIAK

GIBa edota gaixotasun mental larria duten pertsonei gizarteratzen laguntzeko etxea da; izan ere, lagun diezaieten eta gainbegira ditzaten behar dute, etorkizunean ahalik eta independentziarik handienaz bizi ahal izateko beharrezko autonomia-maila edukiko badute.

Xedea da gizarteratze-etxeko egoiliarrek ahalik eta gehien sendotzea beren trebetasunak, eta erantzukizunak hartzea bere gain, hainbat esparrutan: osasuna, higiena, drogen kontsumoa, ordutegiak, ekonomiaren zaintza, lana, etab.

HELBURUAK

Zerbitzu honen helburua da erabiltzaileen autonomia bultzatzea, bai pertsonala bai soziala; horretarako, gaitasun eta trebetasun sozialak lantzen ditugu haiekin, gizartera daitezen.

- Etxe batean era autonomoan bizitzeak dakarrenaren gaineko ikaskuntza praktikoa bultzatzen dugu.
- Norbere osasunarekin loturiko alderdiei dagokienez (elikadura, higiena, tratamendu eta hitzordu medikoak, etab.) jarrera arduratsuak sustatzen ditugu.
- Oinarrizko arauen ezaguera eta onarpena sustatzen dugu, bai etxekoena bai komunitatekoena.
- Egoiliarrei beren egoera normalizatzeko gestioak egiten laguntzen diegu, eta bideratu egiten ditugu: pentsioak, lan-bilaketa, etxebizitza iraunkorra, aisialdi eta denbora libreko jarduerak, etab.

ZERBITZUAK

Eskaintzen dugun zerbitzu nagusia da, bere izenak dioen moduan, autonomia bultzatzeko laguntza ematea.

Egoiliarrei ematen dizkiegun oinarritzko zerbitzuak etxean ematen duten denboran laguntza eta laguntasuna jasotzearekin daude lotuta; alegia, beharrezko laguntza ematen diegu bai beren burua zaintzeko bai beren osasunari, jardun okupazionalari eta lanari begira.

Epealdi honetan, espero baino gehiago lortu dugu:

- Laguntza bizimodu autonomorantz beste urrats bat egiteko.
- Era autonomoan bizitzeak zer dakarren ikasteko orientabidea eta laguntza.
- Laguntza beldurrei, autoestimurik edota konfiantzarik ezari, eta abarri aurre egiteko, eta jarrera hori indartu.
- Pertsonen prozesua zail dezaketen alderdiak antzeman eta landu.
- Komunikazio-trebetasunak landu.

Eraikin barruko ekipamenduak, egitura eta antolaketa

Etxebizitza Gros auzoan dago, Peña y Goñi kaleko 5. zenbakiko 1. solairuan, ezkerrean. 3 banako logela ditu, barruko patio bat, komun bat, eta sukaldeak, egongelak eta jangelak osaturiko denon erabilerarako eremu bat.

Kudeaketaren egitura eta antolaketa

Autonomia bultzatzen laguntzeko etxe-baliabide honetan, begirale bat arduratzen da erabiltzaileen jarraipena egiteaz eta haiek artatzeaz, astelehenetik ostiralera.

esparrutan: osasuna (tratamendu medikoak betetzea, hitzordu medikoetara agertzea...), elikadura (erosketak egitea, asteko menuak prestatzea), diruaren erabilera, beren estutasunak modu aktiboan entzuteko jarrera...

Proiektuaren jarraipena zerbitzuaren arduradunak eta begiraleak egiten dute, elkarrekin, etengabeko ebaluazioaren bidez; astero bilduta, kasu bakoitzari banan-banan heltzen diote, bai eta denbora-tarte horretan izandako harreman gatazkatsu esanguratsuei ere. Horren osagarri, astero Gaurdanik psikologia-bulegora joaten gara, non beharrezko etengabeko prestakuntza jasotzen dugun; horrez gain, hango profesionalek gure lana gainbegiratzeko dute.

Zentroko ordutegia

Norbere autonomia bultzatzeko etxea denez, ez dago ordutegi finkorik; erabiltzaileek erabakitzen dute, begiraleaz batera, zein ordutegiri jarraiki egin beren eguneroko bizimodua.

ARTATURIKO BIZTANLERIA

Ekitaldi honetan, 3 gizon izan dira egoiliarrek, 39 eta 55 urte bitartekoak, Gipuzkoan jaioak denak, Zarautzen, Villabonan eta Beasainen, hain zuzen.

GIZA BALIABIDEAK

Begirale batek egiten du lan programan, lanaldi erdiz. Egoiliarren egunerokoa gainbegiratzeaz gain, haien jarraipena egiten du, ACASGIren egoitza-programen arduradunarekin batera.

JARDUERAK:

SOZIALAK	
AGIFES Eguneko Zentroa	pertsona 1
TABAKALERA Kultur Zentroa	2 pertsona
LAN-ARLOKOAK	
GUREAK	pertsona 1
SEGI HIRU	pertsona 1
KIROL-ARLOKOAK	
Udal-kiroldegia	pertsona 1

AISIALDIA

Xedea da erabiltzaile bakoitzak bere aisialdia modu autonomoan antolatzea; haien trebetasun sozialak oso eskasak direnez, begiralearen laguntza behar izaten dute. Egoiliar jakin batek zailtasun handiak ditu jarduerak bere kabuz egiteko, eta etxekideen mende dago etxetik ateratzeko. Halere, gure ustez, harreman hori oso ona da, bizikidetza-lotura sortu baita.

Senideen bisitak

Egoiliarretako bik harreman estua dute beren senideekin, sarri ikusten dute elkar. Besteak, berriz, harreman adeitsua izan du familiarekin; ez dute maizegi ikusi elkar, eta, printzipioz, horren arrazoia da baten eta besteen egoitzen arteko distantziak dakarren zailtasun erantsia.

Egoiliarretako batek harremana du bere anaiekin eta alabarekin. Urte hau berezia izan da, Indiara joan baita alabaren ezkontza ospatzera. Bidaiak, distantziak, kultur aniztasunak... eta harreman sozialak izateko arazoak antsietate handia eta une txarrak eragin zizkioten, eta etxera ahalik eta lasterren itzuli nahi izan zuen. Bere etxea hauxe dela dio, eta toki seguru eta egonkorra dela berarentzat.

Egoiliarretako beste batek telefono bidezko harremana du gurasoekin eta neba-arrebekin. Gurasoak Galizian bizi dira, eta Gabon hauetan astebete joan zen haien etxera, herrixka batera. Esperientzia ona izan arren, asko aspertu zela dio, eta nahiago duela etxean egon, bere eguneroko errutinan murgilduta.

Hirugarren egoiliarrak, kide ugariko familia batekoa bera, harreman estua du amarekin, neba-arrebekin, ilobekin... Gabon hauetan, amaren etxean egon da; bertan zegoela haurtzaroko oroitzapenak etorri zitzaizkiola dio, eta espero duela berriz familiarekin bizi ahal izatea. Berarekin egunero egindako lanaren ostean, jabetu da, eta aitortu du, fantasia hutsa dela; izan ere, bere autonomia bultzatzen segitzeko, elkartearen etxebizitzan dago bere tokia.

Funtzionamendu-protokoloak

Egoitza Kontratuan, alde biek argi eta garbi adierazten dute ados daudela bizikidetza- eta zorrotasun-gutxieneko batzuk onartzeko. Hauek dira bete beharreko baldintzak:

- Debekatuta dago etxe barruan edozein droga-mota hartzea, edukitzea eta hartzera bultzatzea, eta edozein kontrol egin daiteke drogarik hartu den ala ez jakiteko.
- Erabiltzaileek egiaztatuko balute etxekide bat kontsumoak, alkoholarenak barne, eragindako sintoma garbiz etxeratu dela, denon erabilerarako edozein eremutik joateko eskatu behar diote, bai eta zaintzailea jakinaren gainean jarri ere.
- Erabat debekatuta dago indarkeriazko edozein egoera, eraso, hertsapen edo tratatu txar eragitea etxean.
- Nahitaezkoa da etxea behar bezala mantentzeko eginkizunak egitea: garbiketa, erosketak... Erabiltzaileak ados jarriko dira etxeko lanak banatzeko. Ez balira bat etorriko, lantaldeak hainbat betebeharrak ezarriko lizkioke erabiltzaile bakoitzari, astero.
- Egoiliar bakoitzaren intimitatea eta guneak errespetatu egingo dira, bai eta besteen gauzak ere.
- Ezinbestekoa da norbere higiene egokiari eustea eta elikadura-aztura onuragarriak izatea.
- Nahitaezkoa da hezitzailearekin hitzarturiko bilera guztietara joatea.
- Etxera etorriko diren bisiten eta bertan egongo diren denboraren berri eman behar zaie bai hezitzaileari bai gainerako egoiliarrei.
- Hilero egin beharreko diru-ekarpena Gipuzkoako Foru Aldundiak zehaztuko du, eta erabiltzaileak arduratuko dira elikadurak, higieneak, eta etxeko materiala eta altzariak desegoki erabiltzeagatik gertatzen diren kalteek eragindako gastuez.
- Nahitaezkoa da hitzordu medikoetara joatea, hala nola tratamenduaren baitako jarraibideak zorrozki betetzea.

ONDORIOAK ETA HELBURUAK:

2018an, etxe-baliabidea pertsona berberak erabiltzen jarrai dezaten lan egin dugu, seguru senti daitezen; horretarako, laguntza ematen eta haien gaitasunen garapena bultzatzen segitu dugu.

Egiaztatu dugu gainbegiratuak izateko beharra dutela, beren mendekotasun-maila dela eta, estutasuna eta antsietatea sumatzen dituzten uneetan; beharra dute laguntza-dei baten alderdi emozionala bilatzeko estresatuta daudenean, lan-harremanen baitan edo beren arteko bizikidetza-harremanean.

Egiaztatu dugu, halaber, zein zaurgarriak diren pertsona hauek, eta uste dugu ezingo liratekeela era autonomoan bizi, inork ezertarako ez gainbegiratu barik, orain arte aurrera egindako guztian atzera egin bailezakete. Haiek beraiek diote ezingo luketela bakarrik bizi, eta antsietatea eta beldurra eragiten die egoera irudikatzeak.

Egoiliarren ibilbidea aztertu ondoren, hauxe da gure ondorioa: zailtasun handiak dituzte independentziazko urratsak egiteko; beraz, ez dugu gomendatzen etxebizitza uzteko aukera, horri aurre egiteko orduan oso zaurgarri agertzen direlako, antsietate handi-handiaz etxea uzteko aukera aipatze soilaz.

Horrenbestez, pertsona hauek abegi-baliabide gainbegiratu bat epemugarik gabe beharko dutelakoan gaude.